

Ylä-Savon ympäristölautakunta

Viite: POSELY/700/2023 Yhteysviranomaisen lausunto Myllykankaan tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta

Yhteysviranomaisen täydentävä lausunto Myllykankaan tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta annettuun lausuntoon

Yhteysviranomaisena toimiva Pohjois-Savon ELY-keskus antoi yhteysviranomaisen lausunnon Myllykankaan tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta 15.2.2024. ELY-keskuksen asiakirjahallinnossa tapahtuneen virheen vuoksi Ylä-Savon ympäristölautakunnan asiaan 4.1.2024 toimittama lausunto ei tullut huomioiduksi yhteysviranomaisen lausunnossa, eikä sitä voitu koostaa YVA-ohjelmaan tulleista lausunnoista ja mielipiteistä tehtyyn koosteeseen.

Ylä-Savon ympäristölautakunta tuo lausunnossaan esille, että ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan on kattavasti koottu tietoa alueen luontoarvoista. Kajaanin kaupungissa on valmistumassa selvitys, jonka tarkoituksena on kartoittaa olemassa olevaan tietoon pohjautuen Kajaanin ekologinen verkosto. Selvitys ulottuu maakuntien rajalle mukaan lukien Talaskankaan ja Myllykankaan alue. Lautakunta mainitsee, että Myllykankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee selvittää tuulivoimahankkeen vaikutus valtakunnalliseen ja maakunnalliseen ekologiseen verkostoon.

Ympäristölautakunta toteaa, että hankealueen kaakkoispuolella, lähimmillään noin 1,6 kilometrin etäisyydellä hankealueesta sijaitsee Järvenpään 1-luokkaan kuuluva pohjavesialue. Alueella sijaitsee käytössä oleva vedenottamo. YVA-ohjelmassa on kerrottu, että kulku Myllykankaan alueelle tapahtuu todennäköisesti valtatieltä 5 lähtevän Talaskankaantien kautta kolmelle hankealueelle johtavalle yksityis- tai metsäautotielle. Talaskankaantie kulkee Järvenpään pohjavesialueen halki noin 1,5 kilometrin matkalta ja kyseistä tietä tullaan todennäköisesti kunnostamaan tai leventämään hankkeen toteutuessa. Lautakunta muistuttaa, että hankkeen rakentamisen aikaiset, Talaskankaantien perusparannuksesta johtuvat vaikutukset Järvenpään pohjavesialueen pohjaveden laatuun ja määrään on selvitettävä ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä. Samoin tulee selvittää liikenteen pohjavesivaikutukset toiminnan alettua. Mikäli alueella sijaitsee yksityisiä talousvesikaivoja, tulee hankkeen mahdolliset vaikutukset myös niihin arvioida.

Ylä-Savon ympäristölautakunta huomauttaa, että Myllykankaan tuulivoimahankkeen läheisyyteen sijoittuu runsaasti muita suunnittelun alla

29.2.2024

olevia tuulivoimahankkeita. Tämän vuoksi Myllykankaan tuulivoimahankkeessa on tärkeää mallintaa perusteellisesti eri hankkeiden melun ja välkkeen yhteisvaikutukset sekä maisemavaikutukset. Tärkeää on huomioida erityisesti Sukevan taajaman suunta, jossa iso osa läheisestä asutuksesta sijaitsee. Koska alueella on runsaasti luontoarvoja, myös hankkeiden yhteisvaikutukset luontoarvoihin tulee selvittää huolella.

Talaskankaan tietä tulee käyttämään mahdollisesti myös Kurvilanmäen tuulivoima-alueelle suuntautuva liikenne. Ympäristölautakunnan antaman lausunnon mukaan myös tämän osalta hankkeiden yhteisvaikutukset on selvitettävä. Hankkeen maisemavaikutuksia arvioitaessa tulee tehdä riittävästi valokuvasovitteita. Niitä olisi hyvä tehdä ainakin Sukevanjärven, Rotimon ja Marttisenjärven ranta-alueilta, missä valtaosa asutuksesta ja loma-asutuksesta sijaitsee. Valokuvasovitteita olisi tehtävä myös korkeimmilta mäki-alueilta.

Ylä-Savon ympäristölautakunnan lausunnon mukaan melu- ja välkemallinnukset tulee tehdä vastaavanlaisilla tuulivoimalamalleilla (sama teho/koko/muoto), kuin mitä alueelle on suunniteltu. Ulkomelutasojen tulee lähimmissä asutuksissa selkeästi alittaa Valtioneuvoston asetuksessa tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista (1107/2015) annetut ohjearvot. Tuulivoimalat voivat tarvita ympäristöluvan, mikäli voimaloista voi aiheutua kohtuutonta häiriötä (Laki eräistä naapurisuhteista 13.2.1920/26).

Ympäristölautakunta toteaa, että terveyshaittojen syntymisen kannalta keskeisintä on yöaikainen mahdollisesti nukkumista häiritsevä melu. Tämän takia on tärkeää, että Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa asunnon ja muiden oleskelutilojen terveydellisistä olosuhteista (545/2015) määrittelemät sisämelun toimenpiderajat otetaan suunnittelussa myös huomioon. Näidenkin toimenpiderajojen tulee vaikutusalueella täyttyä.

YVA-ohjelman mukaan myös toiminnan lopettamisen aikaisia vaikutuksia arvioidaan. Ympäristölautakunnan lausunnon mukaan vaikutuksissa tulee huomioida, että toiminnan päättyessä kaikki voimalarakenteet on purettava ja poistettava maasta, myös maassa olevat betoniperustukset. Perustuksetkin ovat jätettä ja ne tulee ohjata asianmukaiseen jätteen käsittelyyn. Asianmukaisen jätteenkäsittelyn varmistamiseksi yleiskaavaan tulee sisällyttää määräys, että tuulivoimalaitoksille on haettava purkamislupa. Purkuluvassa voidaan varmistaa, että kaikki purkujätteet menevät asianmukaiseen käsittelyyn.

Ylä-Savon ympäristölautakunta mainitsee lausunnossaan, että tuulivoimaloiden ja tiestön rakentaminen edellyttää runsaasti maa-aineksia. Vaikutusten arvioinnissa tulee selvittää maa-ainesten saatavuus ja arvioida vaikutukset myös luonnonolosuhteisiin ja lähiasutukseen, mikäli maa-ainesten otto/louhinta tapahtuu hankealueella. Mikäli tuulivoimahankealueella on tarkoitus läjittää suuria määriä maa-aineksia, tulee näille kohteille hakea ympäristölupa maankaatopaikkana.

Ympäristölautakunta toteaa, että johtokäytävät tulisi määritellä samanarvoisiksi kuin voimaloiden rakennuspaikat. Tämä kannustaisi hanketoimijoita mahdollisimman ekologisiin, maankäytön kannalta tehokkaisiin ratkaisuihin. Luonto- ja kasvillisuusselvitykset tulee tehdä sähkönsiirtoreittivaihtoehtojen koko matkalta.

Yhtä voimalaa kohti tarvittava maapinta-ala on noin 1,5–2,0 hehtaaria, minkä lisäksi tarvitaan kohteesta riippuen erilaiset pinta-alat teitä ja sähkönsiirtolinjoja varten. Tuulivoimalat sijoittuvat metsäisille alueille, jolloin voimaloiden, teiden ja sähkönsiirtolinjojen pinta-ala vähentää vastaavan määrän metsäpinta-alaa ja aiheuttaa luonnon monimuotoisuuden vähenemistä. Ylä-Savon ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan tuulivoimahankkeissa tulisi soveltaa Luonnonsuojelulain 5.1.2023/9 (voimassa 1.6.2023 alkaen) 11 luvun mukaista ekologista kompensatiota. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan tulisi lisätä selvitys ekologisesta kompensatiosta.

Ylä-Savon ympäristölautakunta huomauttaa, että hankkeen valmistelussa tulee noudattaa avoimuutta. Kuntalaisille ja erityisesti hankkeen vaikutusalueen asukkaille tulee järjestää kuulemis- ja tiedotustilaisuuksia. Asukaskyselyn onnistumiseksi kyselystä tulee jakaa tietoa mahdollisimman laajasti, jotta siihen saadaan riittävästi vastauksia.

Yhteysviranomainen toteaa, että Ylä-Savon ympäristölautakunnan antama lausunto tulee huomioida ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä vastaavasti kuin muutkin saapuneet lausunnot ja mielipiteet. Ylä-Savon ympäristölautakunnan lausunto ei muutoin anna aiheutta täydentää tai muuttaa yhteysviranomaisen arviointiohjelmasta jo antamaa lausuntoa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Jenna Wallenius ja ratkaissut johtaja Kimmo Haapanen.

Tiedoksi

YIT Energy Oy, nyk. Eolus Energy Oy (sähköisesti)
FCG Finnish Consulting Group Oy (sähköisesti)
Ylä-Savon ympäristölautakunta (sähköisesti)

Tämä asiakirja POSELY/700/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/700/2023 har godkänts elektroniskt

Haapanen Kimmo 29.02.2024 12:12

Wallenius Jenna 29.02.2024 12:13